Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět: **Fyzika**		Ročník: **6.**	Hodinová dotace: **1 hodina**
Očekávané výstupy Žák:	**Školní výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy**	**Průřezová témata**
• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• rozlišuje mezi látkou a tělesem, uvede příklad • dokáže popsat složení látek, atomů a molekul a jejich vlastnosti	**Látky a tělesa** • **skupenství,** vlastnosti **látek** ○ složení látek – atom a molekula ○ Brownův pohyb**, difuze** ○ **souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou**	Ch – atomy a molekuly	
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	• zná název, značku, jednotku a měřidlo nebo vzorec probíraných fyzikálních veličin	• **měřené veličiny** ○ **délka** ○ **objem** ○ **hmotnost** ○ **čas**	M – převody jednotek D – vývoj a historie jednotek a měření	OSV – OR – RSP – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	• zná název, značku, jednotku a měřidlo nebo vzorec probíraných fyzikálních veličin	• zaváděné veličiny: ○ **síla** ○ **hustota**		
• předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	• zná název, značku, jednotku a měřidlo nebo vzorec probíraných fyzikálních veličin	• teplotní roztažnost těles • **měřená veličina** ○ **teplota a její změna**		OSV – OR – RSP – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	• dokáže popsat silové působení mezi elektrickými náboji • popíše vznik statické elektřiny	**Elektromagnetické děje** • **elektrické pole** ○ **elektrická síla** ○ **Elektrický náboj**	Př – elektrický paúhoř Ch – předcházení výbuchu	
	• dokáže určit silové působení mezi póly trvalého magnetu • popíše funkci kompasu	• **magnetické pole** ○ **magnetická síla** ○ magnetické pole Země – kompas	Z – magnetosféra	

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět: **Fyzika**		Ročník: **7.**	Hodinová dotace: **2 hodiny**
Očekávané výstupy Žák:	**Školní výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy**	**Průřezová témata**
• využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• zná název, značku, jednotku a měřidlo, nebo vzorec veličiny	**Látky a tělesa** • **měřené veličiny** o hustota – převody a výpočet	M – převody jednotek M – desetinná čísla Ch – vlastnosti látek	MEDV – TORC – KCaVMS – identifikování základních orientačních prvků v textu
• rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	• změří dráhu uraženou tělesem za odpovídající čas, určí průměrnou rychlost • určí z grafu závislosti dráhy na čase, změnu rychlosti • určí z grafu závislosti rychlosti na čase, průběh pohybu a druh pohybu	**Pohyby těles; síly** o klid a pohyb tělesa • **pohyby těles** o **pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný** o **pohyb přímočarý a křivočarý** o rychlost, dráha, čas o okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu o grafické znázornění pohybu		
• určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• rozliší pohybové a deformační účinky síly	• **síla** a její účinky • **výslednice dvou sil stejných a opačných směrů** o výslednice dvou sil různých směrů	M – úhly, grafické sčítání a odčítání úseček	
	• rozlišuje mezi gravitační a tíhovou silou • určí těžiště vybraného plošného tělesa	• **gravitační pole a gravitační síla** o **přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa** • tíhové pole a tíhová síla, těžiště		
	• uvede konkrétní příklad aplikace Newtonových pohybových zákonů v praxi	• Newtonovy pohybové zákony	Př – sépie – akce reakce	

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět: **Fyzika**		Ročník: **7.**	Hodinová dotace: **2 hodiny**
Očekávané výstupy Žák:	**Školní výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy**	**Průřezová témata**
	• na příkladu uvede možnost změny velikosti tlaku působícího na podložku při změně síly nebo plochy	• **tlaková síla a tlak** o **vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí**	Tv – lyžování	
	• uvede příklad změny velikosti třecí síly	• **třecí síla** o **smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi** o valivý odpor	TV – ovlivňování tření	
• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• uvede, jak se změní tlak v kapalině v souvislosti s hloubkou a hustotou kapaliny. • určí, kdy těleso plove, vznáší se a potápí se • vysvětlí funkci hydraulického zařízení	**Mechanické vlastnosti tekutin** • **hydrostatický tlak** o **souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny** • **Archimédův zákon** o **vztlaková síla, potápění, plování, vznášení se v klidných tekutinách** • **Pascalův zákon** o **hydraulické zařízení**	Př – krev, krevní tlak Z – hydrosféra Země	ENV – ZPZ – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)
	• uvede, jak se změní tlak v atmosféře v souvislosti s nadmořskou výškou • vysvětlí a uvede příklad vznášení těles v atmosféře • uvede příklady meteorologických jevů a jejich souvislost s tlakem a teplotou atmosféry	• **atmosférický tlak** o **souvislost s atmosférickými jevy** • Archimédův zákon v plynech • meteorologie • aerodynamika	Z – atmosféra Země Př – let ptáků D – Leonardo da Vinci a jeho doba	ENV – ZPZ – ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět: **Fyzika**		Ročník: **7.**	Hodinová dotace: **2 hodiny**
Očekávané výstupy Žák:	**Školní výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy**	**Průřezová témata**
• využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		**Světelné děje** • **vlastnosti světla** o **zdroje, rozklad bílého světla hranolem** o **rychlost světla ve vakuu a optických prostředích** o **stín** a polostín o **zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle** o **zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou** o optické přístroje	Př – fotosyntéza, lidské oko D – historie dalekohledů, interpretace zatmění Slunce a Měsíce Vv – stíny a barvy M – rovinná souměrnost	ENV – ZPZ – ochrana biologických druhů (důvod ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět: **Fyzika**		Ročník: **8.**	Hodinová dotace: **2 hodiny**
Očekávané výstupy Žák:	**Školní výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy**	**Průřezová témata**
• využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	• určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	**Energie** • **formy energie** ○ **pohybová a polohová energie** ○ **vnitřní energie** ○ práce, výkon, účinnost ○ zákon zachování energie	M – přímá a nepřímá úměra Tv – konání práce ve sportu Př – přeměna chemické energie v těle, svalová námaha	ENV – VCkP – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
	• popíše na příkladu průběh změny skupenství • popíše princip činnosti tepelných motorů	• **přeměny skupenství** ○ **tání a tuhnutí** ○ **vypařování a kapalnění** ○ **sublimace a desublimace** ○ **hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny** • tepelné motory	Ch – skupenství Z – tání ledovců, teplotní rozdíly na Zemi	
• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• rozpozná na příkladu rozdíl mezi kmitáním a vlněním	**Zvukové děje** • **vlastnosti zvuku** ○ kmitání, vlnění ○ **látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku** ○ vlastnosti zvuku - **výška zvukového tónu** ○ **rychlost šíření zvuku v různých prostředích** ○ **odraz zvuku na překážce, ozvěna** ○ záznam a reprodukce zvuku	Př – lidské ucho Hv – hudební nástroje	
• změří elektrický proud a napětí	• zná základní schematické značky	**Elektromagnetické děje** • **elektrické pole**	Př – činnost svalů Ch – galvanický článek, elektrolýza	

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět: **Fyzika**		Ročník: **8.**	Hodinová dotace: **2 hodiny**
Očekávané výstupy Žák:	**Školní výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy**	**Průřezová témata**
• rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• určí závislost velikosti elektrického odporu vodiče na jeho rozměrech a materiálu • určí změnu proudu v souvislosti se změnou napětí v elektrickém obvodu	○ **elektrický náboj** ○ **elektrický proud a jeho účinky – tepelné účinky proudu** ○ **elektrický odpor** • **elektrický obvod** ○ **zdroj napětí, spotřebič, spínač**		

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět: **Fyzika**		Ročník: **9.**	Hodinová dotace: **2 hodiny**
Očekávané výstupy Žák:	**Školní výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy**	**Průřezová témata**
• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • rozliší stejnosměrný a střídavý proud • rozliší polovodič na základě analýzy jejich vlastností		**Elektromagnetické děje** • **elektrické a magnetické pole** o vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech o elektromagnetické pole a vodič o elektromagnet o **transformátor** o výroba a přenos elektrické energie o **stejnosměrný** a střídavý **elektromotor** o elektrický proud v polovodičích o dioda, tranzistor, integrovaný obvod o **bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními**	Z – nerostná bohatství, složení litosféry Př – poskytování první pomoci	ENV – ZPZ – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)
• zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• popíše strukturu a vlastnosti atomu • rozliší rozdíl procesu štěpení jádra u elektrárny a zbraně • rozliší rozdíl mezi štěpnou reakcí a jadernou fúzí	**Energie** • atom, jeho vlastnosti a struktura • **formy energie** o **jaderná energie** o **štěpná reakce** o **jaderný reaktor, jaderná elektrárna** o **ochrana lidí před radioaktivním zářením** o jaderná fúze • **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**	Ch – částicové složení látek Z – energetické zdroje zemí světa, ČR	ENV – E – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) ENV – ZPZ – přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět: **Fyzika**		Ročník: **9.**	Hodinová dotace: **2 hodiny**
Očekávané výstupy Žák:	**Školní výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy**	**Průřezová témata**
				získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) ENV – VCkP – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ) MEDV – TORC – KCaVMS – hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) ENV – VCkP – aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina; důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)
• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	• seznámí se s dějinami a základy astrofyziky • odliší hvězdu od planety na základě jich vlastností	Vesmír • astrofyzika, astrologie - dějiny • vznik vesmíru – velký třesk a další teorie • hvězdy – jejich vznik, složení a vývoj • galaxie, vesmír • **sluneční soustava** ○ **její** vznik, vývoj a **hlavní složky** • exoplanety	Z – Země jako vesmírné těleso, Sluneční soustava D – historie pohledu na strukturu světa	OSV – OR – RSP – dovednosti pro učení a studium

Oblast: **Člověk a příroda**	Předmět: **Fyzika**		Ročník: **9.**	Hodinová dotace: **2 hodiny**
Očekávané výstupy Žák:	**Školní výstupy** Žák:	**Učivo**	**Přesahy a vazby, mezipředmětové vztahy**	**Průřezová témata**
		• **měsíční fáze**, zatmění Měsíce a Slunce • Keplerovy zákony • souhvězdí		